

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

**ASPECTE LEGALE
PRIVIND TRADUCĂTORII
ȘI INTERPREȚII
AUTORIZAȚI ÎN ROMÂNIA
ȘI SPANIA**

studiu documentar

aprilie 2023

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților. Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă. Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa:

<http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză: Aurora Trănescu

Consilier parlamentar, Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070
E-mail: doc@cdep.ro

CUPRINS

PREZENTARE GENERALĂ.....	3
TABEL COMPARATIV PRIVIND REGLEMENTĂRILE LEGALE ÎN ROMÂNIA ȘI SPANIA ÎN MATERIE DE TRADUCERI/ INTERPRETĂRI AUTORIZATE.....	10
WEBOGRAFIE	29

Prezentare generală

Traducerea oficială de documente, precum și interpretarea sunt servicii accesibile în toate statele europene, organizarea și autorizarea acestora fiind diferită de la stat la stat, în funcție de specificitatea caelor de reglementare.

Serviciile de traducere/interpretare în domeniul juridic și administrativ

În România, principala lege prin care se reglementează domeniul este Legea nr. 178 din 4 noiembrie 1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești. Legea precizează instituțiile care sunt autorizate să folosească serviciile de traducere/interpretariat și condițiile în care acestea sunt folosite, anume Codul de procedură penală, Codul de procedură civilă, Legea nr. 189/2003 privind asistența judiciară internațională în materie civilă și comercială¹, Legea nr. 302 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală², precum și condițiile prevăzute în tratatele internaționale ratificate de România.

Ministerul Justiției – prin direcția sa de specialitate – este instituția care se ocupă cu gestionarea procesului de autorizare a traducătorilor/ interpreților autorizați, cu întocmirea listelor persoanelor care au obținut autorizația respectivă și transmiterea acestora către instituțiile din sistemul judiciar.

În Spania, sistemul serviciilor de traducere și interpretare legale este organizat în jurul ministerului afacerilor externe. Principala lege care stabilește modul de organizare a acestor servicii este Decretul regal 724/2020 privind aprobarea Regulamentului Oficiului de Interpretare Lingvistică al Ministerului Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării. După cum arată chiar titlul legii, în Spania există un *Oficiu de interpretare lingvistică (O.I.L.)* organizat ca departament în cadrul Ministerului Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării. Acest Oficiu are propriul regulament de funcționare – încă din 1977 – care a

1

<https://www.google.ro/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjPyena uJ -AhUJH-wKHfjmDS0QFnoECAwQAQ&url=https%3A%2F%2Flegislatie.just.ro%2FPublic%2FDetaliiDocument%2F43767&usq=AOvVaw06VrseP1OCC9WykgsRiCl>

² [LEGE 302 28/06/2004 - Portal Legislativ \(just.ro\)](#)

suferit adaptările necesare de-a lungul timpului. Rolul Oficiului este în linii mari de a realiza traduceri oficiale ale tuturor documentelor provenind de la administrația generală a statului care privesc activitatea acestuia și despre care trebuie să existe o evidență oficială. Atribuțiile Oficiului sunt complexe. Pe lângă traducerea de documente, experții lingviști ai Oficiului participă la conferințele sau activitatea comisiilor responsabile cu negocierea tratatelor, acordurilor și convențiilor internaționale și acordă asistență altor organe ale administrației de stat în materie de traducere și interpretare. De asemenea, Oficiul de interpretare lingvistică decide în ultimă instanță în cazul unor discrepanțe între traduceri, organizează examenele traducătorilor și ale interpreților autorizați și emite instrucțiuni în materie de traducere și interpretare.

În Spania, există totodată așa numitul *Corp al traducătorilor și interpreților de stat* ca grup al tuturor traducătorilor și interpreților testați și autorizați de stat, mai exact de către Ministerul Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării. În capitolul II al Decretului regal 724/2020 sunt precizate componența, modul de acordare a autorizării și faptul că traducătorii/ interpreții autorizați pot fi angajați în administrația publică pe posturi specifice de traducători/interpreți oficiali. In Decret se face precizarea clară că statutul de traducător/ interpret autorizat nu înseamnă automat includerea în categoria funcționarilor publici (art. 9.2); așadar, atestarea este doar o condiție prealabilă pentru angajarea pe un post de profil în administrația publică în cadrul Oficiului de interpretare lingvistică sau în orice altă unitate a administrației publice care necesită activitate de traducere și are posturi de această specialitate în organigramă. Prin urmare, în Spania găsim traducători și interpreți de stat (autorizați) care lucrează în privat precum și traducători și interpreți de stat care sunt angajați în cadrul Oficiului de interpretare lingvistică al Ministerului afacerilor externe ori în alte organisme administrative care au nevoie de astfel de servicii.

Alte elemente comparative

Sistemul spaniol impune ca persoanele care intenționează să profeseze ca traducători/interpreți autorizați să participe la un proces de testare în urma căruia Ministerul afacerilor externe le acordă titlul de traducători/interpreți autorizați. Aceste persoane formează *Corpul traducătorilor și interpreților de stat*, iar înscrierea lor în acest organism se face automat - odată cu acordarea titlului - prin grija Oficiului de interpretare lingvistică. Registrul traducătorilor autorizați și interpreților autorizați cuprinde datele complete de identitate ale membrilor *Corpului traducătorilor și interpreților de stat* și este ținut de O.I.L., de asemenea.

Lista membrilor traducătorilor/interpreților autorizați conținând informațiile de interes public este alcătuită și actualizată periodic (din oficiu) de O.I.L. și prezentată public³ pe pagina de internet a instituției. În acest fel orice entitate interesată de servicii de traducere poate selecta transparent specialistul dorit. Totodată, oricine poate verifica înregistrarea unui profesionist în această listă pentru a se asigura că traducătorul sau interpretul este autorizat de stat iar traduceri realizate de acesta au calitate oficială în raport cu administrația spaniolă, căci în virtutea obținerii titlurilor, traduceri realizate de membrii *Corpului traducătorilor și interpreților de stat* sunt recunoscute ca fiind valabile în fața administrației și sistemului juridic spaniol, fără a fi nevoie de alte legalizări; sunt suficiente semnătura, ștampila și existența unei copii a originalului după care s-a făcut traducerea.

În România, persoanele care doresc să profeseze ca traducători/interpreți autorizați trebuie să parcurgă un proces laborios. În primul rând acestea participă la examenele de atestare profesională organizate de [Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală](#) din cadrul Ministerului Culturii⁴. Candiții care obțin atestatul profesional pentru specialitatea științe juridice își depun mai departe dosarul pentru autorizare la Ministerul Justiției. Obținerea poate dura până la 60 de zile⁵ și se acordă prin ordin al ministrului justiției. După obținerea autorizării, titularii sunt obligați prin lege⁶ să solicite tribunalului în circumscripția căruia domiciliază să fie luați în evidență, în maxim 60 de zile de la momentul autorizării. Până la îndeplinirea obligației de luare în evidență tribunalului local, traducătorii/ interpreții nu pot profesa. Pentru ca o traducere să fie legalizată, semnătura traducătorului autorizat de pe documentul respectiv este legalizată de un notar public, conform art. 153⁷ din [Legea nr. 36/1995 a notarilor publici](#). Mai precis, notarul verifică⁸ documentul de pe care se face traducerea, care trebuie să fie un original sau o copie legalizată, faptul că traducătorul este autorizat de Ministerul Justiției și că a semnat și aplicat ștampila proprie.

³ [ReportListadoInterpretes \(exteriores.gob.es\)](#)

⁴ Ministerul Culturii organizează examene de atestare pentru o serie de limbi străine și diverse domenii: literar, jurnalism, tehnic, științe, juridic, sănătate etc.

⁵ Cf. art. 4(1) din [Regulamentul din 27-07-2005 de aplicare a Legii nr. 178/1997 pentru autorizarea și plata interpretilor și traducătorilor folosiți de C.S.M., de Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă I.C.C.J., P.N.A., de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești, cu modificările și completările ulterioare aduse prin Legea nr. 281/2004 și prin O.G. nr. 11/2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 110/2005](#)

⁶ Art. 6.1 din [Legea nr. 178/1997 pentru autorizarea și plata interpretilor și traducătorilor folosiți de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești](#)

⁷ Art. 153 (1) Pentru efectuarea traducerii, dacă aceasta nu este făcută de notarul public autorizat în acest scop, traducătorul atestat potrivit legii, care a întocmit traducerea, va semna formula de certificare a acesteia, iar notarul va legaliza semnătura traducătorului. Legalizarea semnăturii traducătorului se poate face și după specimenul de semnătură depus la biroul notarului public.

⁸ Conform articolelor 318-322 din [Regulamentul din 24.07.2013 de aplicare a Legii notarilor publici și activităților notariale nr. 36/1995](#)

Pentru comparație amintim prevederea legii spaniole că în virtutea autorizării de către stat a traducătorilor și interpreților, serviciile furnizate de aceștia sunt considerate oficiale în fața administrației publice spaniole și a sistemului judiciar. Profesioniștii spanioli certifică acuratețea traducerilor scrise sau orale efectuate prin semnătura și stampila proprie; aceasta din urma având formatul prevăzut în art. 18 al Decretului regal 724/2020.

Alt aspect important de remarcat este faptul că legislația românească în domeniu nu face nicio diferențiere între traducători și interpreți. [Ordonanța 11/2005 privind modificarea Legii nr. 178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de Ministerul Justiției](#) a introdus prin art. II prevederea că expresia anterioară "traducător și/sau interpret" se va înlocui cu "traducător și interpret". Astfel, se impune ca o persoană să fie autorizată atât ca traducător cât și ca interpret. În practica curentă nu toți experții profesează ambele calificări, ca traducător și ca interpret.

În preambulul Decretului regal 724/2020 (Spania) se observă că, această dublă calificare existentă în țara noastră nu scapă legiuitorului spaniol, care precizează că, anterior, și în Spania diplomele includeau ambele competențe: atât traducerea cât și interpretarea – circumstanță despre care menționează că apare în Uniunea Europeană numai în Polonia și România. Dubla calificare are consecințe privind recunoașterea calificărilor profesionale obținute în alte țări ale Uniunii Europene, unde profesioniștii pot deține calificări simple astfel că Spania crează două noi titluri separate: traducător autorizat și interpret autorizat ceea ce este util și în vederea transpunerii [Directivei 2010/64/UE privind dreptul la interpretare și traducere în cadrul procedurilor penale](#) și Directivei 2012/13/UE din 22 mai 2012 privind dreptul la informare în cadrul procedurilor penale.

După cum s-a menționat anterior, în Uniunea Europeană fiecare stat își organizează în mod independent serviciile de traducere și interpretare autorizate. Așadar nu există o legislație comună în domeniu. Directivele menționate mai sus sunt singurele prevederi în ceea ce privește aceste servicii la nivelul UE.

În [Directiva 2010/64/UE privind dreptul la interpretare și traducere în cadrul procedurilor penale](#) se prevede dreptul acuzaților la apărare și în acest scop impune necesitatea asigurării de interpretariat și traduceri pentru persoanele care nu cunosc limba în care se desfășoară procedurile judiciare. Aceasta este prima încercare din istorie de a garanta, prin intermediul legislației UE, standarde minime pentru serviciile lingvistice în cadrul procedurilor penale. În plus, directiva a abordat explicit problema calității serviciilor de traducere și interpretare în cadrul procedurilor penale - de asemenea, o premieră în istoria UE. Conform prevederilor Directivei, statele membre în care au loc procesele sunt cele care au obligația să pună la dispoziție serviciile de interpretariat și traducere.

Cazul în care acuzatul ar dori să își aleagă traducătorul sau interpretul nu este reglementat, nefind astfel interzis. În acest caz se ridică întrebarea în sarcina cui ar fi costurile serviciului. În cadrul [Ghidului privind drepturile procedurale ale suspectilor și inculpaților: dreptul la informare și dreptul la traducere și interpretare](#) se opinează că, în cazul selectării unui expert la propria alegere a suspectului/inculpatului costurile ar trebui să fie în sarcina acestuia.

Asociații profesionale

[Uniunea Națională a Traducătorilor Autorizați din România \(UNTAR\)](#) este asociația profesională de profil a traducătorilor și interpreților autorizați de Ministerul Justiției; aceasta are ca obiective – între altele – să propună legiuitorului o nouă lege în domeniu, pentru redenumirea profesiei de traducător și interpret autorizat în traducător și interpret judiciar și recunoașterea acesteia ca profesie de sine stătătoare. Uniunea a elaborat [Codul Deontologic al membrilor UNTAR](#) care subliniază imparțialitatea și neutralitatea necesare în profesie, precum și confidențialitatea cerută, inclusiv după încheierea prestațiilor.

[Asociația Spaniolă a Traducătorilor, Corectorilor și Interpreților](#) a redactat un cod de etică cu scopul de a proteja utilizatorii serviciilor lingvistice, de a le permite accesul la specialiști care au în vedere în mod expres calitatea muncii și de a promova recunoașterea acestor profesii. Respectivul cod are 8 articole: domeniul de aplicare al practicii de traducere, îndatoririle, drepturile economice și de muncă, modul în care ar trebui să se dezvolte relațiile interpersonale, confidențialitatea, modul de rezolvare a conflictelor.

Una dintre cele mai importante îndatoriri în activitatea traducătorilor este confidențialitatea. Prin urmare, documentația transmisă de către client traducătorului se consideră secret profesional, inclusiv în conformitate cu articolul 199 din Codul Penal spaniol: "Oricine dezvăluie secretele altor persoane, de care are cunoștință în virtutea relațiilor lor comerciale sau de muncă, este pedepsit cu închisoare de la unu la trei ani și cu amendă."

[Asociația Europeană a Traducătorilor și Interpreților Juridici \(EULITA\)](#), a fost înființată în 2009 în cadrul Programului privind justiția penală al Direcției Generale Libertate, Securitate și Justiție a Comisiei Europene.

Organizația este formată în principiu din asociații naționale ale traducătorilor și interpreților autorizați din Europa, universități și institute de formare, însă acceptă și persoane fizice din interiorul sau din afara UE, inclusiv din statele membre în care nu există încă o asociație națională sau regională. Având inițial 29 de membri, EULITA a ajuns în prezent la 92 de membri din 39 de țări din întreaga lume. Asociația acoperă pe lângă interpreții și traducătorii care lucrează în instanțe, toți interpreții și traducătorii care lucrează într-un context juridic,

de exemplu, la interogatoriile poliției, în cadrul procedurilor judiciare, în procedurile de azil, în consultările dintre avocat și client, în cadrul măsurilor post-procesuale etc.

Obiectivele urmărite de EULITA sunt: să promoveze, în interesul justiției, principiile fundamentale ale drepturilor omului și ale libertăților fundamentale; să promoveze calitatea traducerii juridice și a interpretării juridice atât în limbile vorbite, cât și în limbile semnate; să stimuleze formarea adecvată și să permită recunoașterea reciprocă a calificărilor și a practicii între statele membre ale UE; să promoveze profesionalismul și recunoașterea statutului profesional al interpreților și traducătorilor juridici calificați, ceea ce include crearea unor registre naționale și, eventual, la nivelul UE; să promoveze respectarea strictă a unui cod de etică profesională. Atingerea acestor obiective se subsumează Directivei 2010/64/UE, directivă care – după cum afirmă EULITA – chiar dacă este transpusă în mod oficial în toate statele membre, este aplicată doar parțial în majoritatea acestora.

Ceea ce urmărește asociația este așadar: să informeze legiuitorii naționali cu privire la cele mai bune soluții care trebuie introduse în sistemele respective în ceea ce privește traducerea și interpretarea juridică, acordând o atenție deosebită recrutării, registrelor naționale, competențelor și abilităților; să solicite în mod regulat Comisiei Europene să urmărească situația din statele membre și punerea în aplicare corectă a Directivei 2010/64/UE; să sensibilizeze judecătorii, procurorii, avocații și polițiștii cu privire la importanța de a se baza pe interpreți și traducători juridici calificați și profesioniști, care sunt recunoscuți în mod corespunzător de sistemele lor juridice respective.

Între documentele elaborate de EULITA relevante sunt [Fișele de țară privind traducerea și interpretarea juridică în statele membre UE](#). Chestionarul a acoperit aspecte precum organizarea traducerii și interpretării juridice în țara respectivă (inclusiv întrebări privind încadrarea legislativă a profesiei, cerințele oficiale, criteriile de admitere pentru exercitarea profesiei etc.) registrele traducătorilor și interpreților autorizați, ofertele de servicii, cerințele privind formarea și dezvoltarea profesională continuă, asociațiile profesionale din țara respectivă, codurile de etică etc.

Standardul european pentru serviciile de traducere este **UNE-EN ISO 17100:2015**.

Standardul european aplică în același timp și standardul internațional ISO⁹ 17100:2015. Acesta a fost elaborat de o comisie tehnică de servicii de traducere în cadrul căreia secretariatul este realizat de ASPROSET¹⁰.

Esențial de subliniat este faptul că standardul se aplică traducerilor în regim comercial. Traducerile autorizate nu sunt acoperite de standardul UNE-EN ISO 17100:2015, deoarece

⁹ International Standardisation Organisation

¹⁰ Asociația Sectorială a Furnizorilor de Servicii de Traducere

acestea trebuie să fie efectuate de un traducător **autorizat** care respectă reglementările astfel cum a fost autorizat.

Cu titlu informativ, prezentăm o serie de cerințe pentru o traducere de calitate conform Standardului UNE-EN ISO 17100:2015:

- **Competențe profesionale.** Toți profesioniștii trebuie să dețină calificări și competențe oficiale. Nu numai traducătorii, ci și corectorii, managerii de proiect sau orice alt profesionist implicat în executarea corectă a lucrării. În acest sens, traducătorii și corectorii fiecărui proiect trebuie să îndeplinească cel puțin una dintre următoarele abilități:
 - Diplomă de licență în traducere-interpretare
 - Diplomă în filologie (sau conexă) plus o experiență de cel puțin doi ani în activitatea de traducere
 - Cel puțin cinci ani de experiență ca traducător profesionist
- **Procese de pre-producție.** Standardul detaliază modul în care ar trebui luate în considerare următoarele procese: cererea de buget, studiul de fezabilitate, acordurile dintre client și agenție, aspectele tehnice și administrative și specificațiile lingvistice, printre altele.
- **Procese de producție.** În același mod, sunt detaliate procese precum managementul de proiect, traducerea în sine și verificarea și corectarea, dacă este cazul, corectura (în cazul în care serviciul este contractat), precum și verificarea și livrarea finală.
- **Procese post-producție.** Modificările posibile, precum și reclamațiile și comentariile, sunt reglementate. O evaluare a satisfacției clienților este, de asemenea, recomandată înainte de închiderea proiectului.

Tabel comparativ privind reglementările legale în România și Spania

în materie de traduceri/ interpretări autorizate

În următorul tabel sunt prezentate principalele acte normative care reglementează domeniul traducerilor/interpretariatului oficial în România și Spania (respectiv prezentarea în paralel a articolelor care conțin prevederi similare, cu scopul de a se putea observa similitudinile și diferențele). Cea de a treia coloană conține observații și comentarii referitoare la comparabilitatea articolelor. Când sunt menționate alte acte normative sunt trecute titlurile și trimerile la sursă (link).

ROMÂNIA	SPANIA	OBSERVAȚII
<u>Legea nr. 178 din 4 noiembrie 1997 pentru autorizarea și plata interpretilor și traducătorilor folosiți de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești</u>	<u>Decretul regal 724/2020 privind aprobarea Regulamentului Oficiului de Interpretare Lingvistică al Ministerului Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării</u>	
1. Organizarea administrativă și funcționarea serviciilor de traducere/ interpretare autorizată		
Art.1 (1) Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Parchetul Național Anticorupție sunt autorizate să folosească, pe bază de contracte civile pentru prestări de servicii , interpreți și	Art.1. Oficiul de Interpretare Lingvistică al Ministerului Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării, sub responsabilitatea Secretariatului Tehnic General al acestui departament, este cel mai înalt organism al administrației	În România serviciile de traducere/interpretare autorizate sunt realizate prin contractare externă de către instituțiile și organismele prevăzute în Legea 178/1997, spre deosebire de Spania unde

traducători pentru efectuarea traducerilor în și din limbi străine.	generale de stat în materie de traducere și interpretare a limbilor. Art. 3. Excepții. [...] În cazul în care nu este în măsură să dea curs unei cereri, fie din cauza volumului și a urgenței activității solicitate, fie din cauza indisponibilității în birou a funcționarilor Corpului traducătorilor și interpreților de stat a limbilor pentru care se solicită serviciul, Oficiul de interpretare lingvistică va consilia organismul solicitant, astfel încât acesta să angajeze serviciile unui profesionist extern. Costurile acestor servicii sunt suportate de organismul solicitant.	există o structură administrativă cu funcție de traducere și interpretare lingvistică autorizată care prestează aceste servicii pentru administrația publică spaniolă, în general. Există și în Spania posibilitatea administrației de a angaja a serviciile unui traducător/ interpret extern, însă acest lucru reprezintă o excepție prevăzută la art. 3 Excepții.
(2) Instanțele judecătorești, parchetele de pe lângă acestea și organele de cercetare penală utilizează interpreți și traducători, în condițiile stabilite de Codul de procedură penală sau de Codul de procedură civilă, după caz, precum și de <u>Legea nr. 189/2003</u> privind asistența judiciară internațională în materie civilă și comercială, de <u>Legea nr. 302/2004</u> privind cooperarea judiciară internațională în	Art.2. Funcțiile Oficiului de Interpretare Lingvistică: (3) Traducerea în limba spaniolă sau în limbi străine a documentelor diplomatice, consulare sau administrative ale Ministerului Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării, precum și a tuturor documentelor care, provenind de la administrația generală a statului, afectează	Legea română este focalizată asupra traducerilor/interpretariatului oficial în cadrul procedurilor judiciare. Legea spaniolă are în vedere traducerile oficiale ale tuturor actelor cu impact asupra relațiilor externe. Entitatea administrativă

materie penală și de tratatele internaționale ratificate de România.	relațiile sale externe și despre care trebuie să existe o evidență oficială. (5) Interpretarea din actele în care intervin reprezentanți ai administrației generale a statului, atât pe teritoriul național, cât și în străinătate, atunci când acest lucru este necesar. (10) În general, îndeplinirea tuturor acestor sarcini de traducere, în spaniolă sau în alte limbi, sau de interpretare care, nefiind inclusă în niciunul dintre paragrafele anterioare, îi sunt încredințate de către titularii ministerului, ai subsecretariatului sau ai Secretariatului Tehnic General al Ministerului Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării. Art. 5. Repartizarea locurilor de muncă (în cadrul) corpului traducătorilor și interpreților statului. Posturile Oficiului de Interpretare Lingvistică atribuite exercitării funcțiilor menționate la articolul 2 din prezentul regulament sunt atribuite exclusiv <u>funcționarilor</u> Corpului traducătorilor și <u>interpreților statului</u>. Lista posturilor Ministerului Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării și ale celorlalte ministere include posturi care, în conformitate cu criteriile reflectate la alineatul precedent, sunt atribuite funcționarilor Corpului traducătorilor și interpreților de stat.	dedicată, O.I.L. are atribuții complexe dintre care (în tabel) sunt extrase cele privind traducerea de documente administrative.
---	---	---

2. Atestarea / autorizarea traducătorilor și interpreților

Art. 2. Activitatea de interpret și traducător pentru Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției, instanțele judecătorești, parchetele de pe lângă instanțele judecătorești, organele de cercetare penală, birourile notarilor publici, pentru avocați și executori judecătorești se efectuează de către persoane atestare în profesie și autorizate de Ministerul Justiției.	Art. 10. Examene și cerințe pentru a accesa titlurile de traducător autorizat sau interpret autorizat. (1) Oficiul de interpretare lingvistică organizează examene¹³ de traducere și interpretare între spaniolă și limbile străine stabilite în fiecare apel. Ministerul Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării va acorda titlul de traducător autorizat sau	O diferență substanțială există în privința acordării titlurilor de traducător/interpret autorizat în cele două state. În România procesul comportă două etape distincte: 1) Atestarea cunoștințelor profesionale în cadrul Ministerului Culturii în
---	--	---

¹³ Art. 4 din [Ordinul AEC/2125/2014, din 6 noiembrie, prin care se impun norme privind examenele pentru obținerea titlului de traducător-Interpret autorizat:](#)

1. Examenul pentru obținerea titlului de Traducător-Interpret Autorizat vor consta în cele trei exerciții descrise mai jos:

2. Primul va consta într-un examen de tip test, de natură gramaticală și terminologică, pe temele incluse în programa școlară care va fi publicată ca anexă la apel. În urma exercițiului candidatul va fi calificat drept „promovat” sau „nepromovat”; doar candidații care au obținut calificarea de promovat pot trece la al doilea exercițiu. Între primul și al doilea exercițiu trebuie existe un termen de cel puțin o săptămână.

3. Cel de-al doilea exercițiu va cuprinde trei probe, toate eliminatorii, astfel încât candidații să obțină la fiecare dintre ele (finalizate cu succes) calificarea de „apt”:

a) Primul test va consta în traducerea în limba spaniolă, fără dicționar, a unui text general de natură literară, jurnalistică sau un eseu în limba la care este candidatul este aspirant.

b) Al doilea test va consta în traducerea în limba la care se solicită numirea, fără dicționar, a unui text din limba spaniolă, de natură literară, jurnalistică sau eseistică generală.

c) Al treilea test va consta în traducerea în limba spaniolă, cu dicționar, a unui text de natură juridică sau economică a limbii la care se aspiră. Utilizarea dicționarelor electronice nu va fi permisă în acest test.

O.I.L. face publică lista celor care au fost declarați "apți", adică care au trecut cele trei probe, și îi citează simultan pentru a efectua al treilea exercițiu / a treia probă. Între examene trebuie să existe un interval de cel puțin o săptămână.

(4) Al treilea exercițiu este oral. Acest exercițiu, care va include un test de interpretare consecutiv și, în cazul în care comisia de evaluare consideră necesar, un dialog cu solicitantul în limba aleasă, va permite examinatorului să verifice stăpânirea și înțelegerea de către candidat a limbilor respective.

Art. 3*. Autorizarea ca interpret și traducător, care poate efectua traduceri pentru organele prevăzute la <u>art. 1</u>, se dobândește, la cerere, de persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții: a) este cetățean român, cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene b) este atestat de către Ministerul Culturii¹¹ ca traducător pentru specialitatea științe juridice, din limba română în limba străină pentru care solicită autorizarea și din limba străină în limba română c) e) este apt din punct de vedere medical; d) f) nu are antecedente penale Art. 4 1) Cererea de autorizare ca interpret și traducător care urmează a fi folosit pentru organele prevăzute la art. 1 se adresează Ministerului Justiției și va fi însoțită de actele doveditoare privind îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 3. 2) Autorizarea se acordă prin ordin al ministrului justiției în cel mult 30 de zile	interpret autorizat, după caz, celor care promovează examenele menționate anterior. (2) Examinările menționate la alineatul anterior se desfășoară, în general, o dată pe an, în conformitate cu ceea ce este stabilit de Ministerul Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării, iar această perioadă poate fi prelungită cu cel mult doi ani în cazul în care procesul imediat anterior nu a fost finalizat. Pentru a participa la acestea va fi necesar să se îndeplinească următoarele cerințe: a) Să fie de vârstă legală. b) Posedă o diplomă spaniolă de arhitect, inginer, absolvent, arhitect tehnic, inginer tehnic, diplomă sau absolvent. Solicitanții cu calificări obținute în străinătate trebuie să dețină acreditarea de omologare corespunzătoare sau, după caz, certificatul de echivalență corespunzător, eliberat de ministerul competent. c) Să dețină <u>cetățenia spaniolă</u> sau pe cea <u>a oricărui alt stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European sau al Elveției</u>.	specialitatea științe juridice. 2) Autorizarea de către Ministerul Justiției, prin ordin de ministru, a persoanelor care dețin atestatul de traducător de la Ministerul Culturii. În Spania procesul comportă o singură etapă, anume promovarea examenului organizat de O.I.L., care ulterior înscrie direct candidații promovați în Corpul Traducătorilor și interpreților de stat și în <i>Registrul traducătorilor autorizați și al interpreților autorizați</i>.
--	--	---

¹¹ Conform [Examen traducători - Culturadata](#), examenul se desfășoară **în scris și durează 2 ore**. Se admite folosirea dicționarelor bilingve (**nu sunt acceptate** dicționare care cuprind/ includ secțiuni de gramatică, frazeologie, ghiduri de utilizare și de stil, tabele cu declinări/conjugări, hărți, referințe gramaticale, liste de fraze etc.). Examenul constă în traducerea unui **fragment de text de aproximativ 2.000 de caractere** conținând dificultățile limbii străine solicitate și domeniului ales (dificultate peste medie).

calendaristice de la data prezentării de către solicitant a tuturor documentelor care fac dovada îndeplinirii condițiilor legale de autorizare. 3) Termenul prevăzut la alin. (2) poate fi prelungit o singură dată, cu maximum 15 zile calendaristice. Valabilitatea documentelor depuse inițial nu este afectată de această prelungire. Prolungirea termenului de autorizare, precum și durata acestei prelungiri trebuie motivate și notificate solicitantului înainte de expirarea termenului inițial. 4) În cazul în care solicitantul nu îndeplinește condițiile prevăzute de lege sau cererea formulată de acesta nu este însoțită de actele doveditoare, Ministerul Justiției, prin direcția de specialitate, comunică părții interesate refuzul de autorizare sau, după caz, necesitatea completării dovezilor impuse de lege. Refuzul de autorizare se motivează în mod corespunzător. 5) Decizia de refuz sau de retragere a autorizației de interpret ori traducător poate fi atacată la instanța judecătorească competentă, potrivit legii. 6) Forma și conținutul autorizației se vor stabili prin ordin al ministrului justiției.	Art. 6. Nume, compoziție și funcții. (1) Corpul traducătorilor și interpreților de stat este compus din cei care, după ce <u>au trecut procesul de selecție</u> corespunzător și au respectat celelalte cerințe stabilite, <u>au obținut statutul de traducători sau interpreți</u> sau ambele, prin numirea lor de către Ministerul Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării. Condiția specifică va corespunde caracteristicilor și denumirii pentru care au optat pentru procesul de selecție. Art. 8. Acordarea titlului de traducător autorizat sau interpret autorizat. Ministerul Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării va acorda membrilor Corpului traducătorilor și interpreților de stat care îi solicită, titlul de traducător autorizat sau interpret autorizat al limbilor lor de lucru străine, în modalitatea sau modalitățile care corespund caracteristicilor postului prin care au accesat Corpul.	
---	--	--

Art. 4(1) din Regulamentul de aplicare a Legii 178/1997¹² prevede: (1) Interpreții și traducătorii sunt autorizați prin ordin al ministrului Justiției, la propunerea direcției de specialitate, în termen de cel mult 60 de zile de la data prezentării de către solicitant a tuturor documentelor care fac dovada îndeplinirii condițiilor legale.		
3. Autorizarea/ recunoașterea calificărilor profesionale		
Art. 3¹ (1) Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European ori ai Confederației Elvețiene pot desfășura activitatea de interpret și traducător pentru organele prevăzute la art. 1, cu respectarea prevederilor prezentei legi, în regim de autorizare sau în regim de luare în evidență. (2) Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European ori ai Confederației Elvețiene pot fi autorizați ca interpreți și traducători în aceleași condiții ca și cetățenii români, putând dovedi îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 3 lit. e) și f) și cu documente emise/eliberate de autoritățile statului membru de origine sau de proveniență. (3) Procedura autorizării nu se aplică cetățeanului unui stat membru al Uniunii	Art. 11. Acordarea diplomelor prin recunoașterea calificărilor profesionale. În conformitate cu dispozițiile Decretului regal 581/2017 din 9 iunie de transpunere în legislația spaniolă a <u>Directivei 2013/55/UE</u> a Parlamentului European și a Consiliului din 20 noiembrie 2013 de modificare a Directivei 2005/36/CE <u>privind recunoașterea calificărilor profesionale</u> și a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012, <u>privind cooperarea administrativă</u> prin intermediul Sistemului de informare al pieței interne (Regulamentul IMI) și în regulamentele corespunzătoare în vigoare în Uniunea Europeană, resortisanți ai statelor membre ale Uniunii Europene și ai țărilor semnatare ale Acordului privind Spațiul Economic European sau ale Elveției care au primit în una sau mai multe dintre aceste	În ambele țări există posibilitatea susținerii de examene și / sau mecanismul recunoașterii calificărilor profesionale În legea românească există numeroase prevederi referitoare la situații ale cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European ori ai Confederației Elvețiene. Legea spaniolă prevede sintetic faptul că, cetățenii sus menționați cu autorizări echivalente în unul sau mai

¹² Denumire integrală: [Regulamentul din 27-07-2005 de aplicare a Legii nr. 178/1997 pentru autorizarea și plata interpretilor și traducătorilor folosiți de C.S.M., de Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă I.C.C.J., P.N.A., de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești, cu modificările și completările ulterioare aduse prin Legea nr. 281/2004 și prin O.G. nr. 11/2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 110/2005](#)

Europene sau aparținând Spațiului Economic European ori Confederației Elvețiene, stabilit în România, care este autorizat ca interpret și traducător în specialitatea științe juridice de autoritatea competentă din statul membru de origine sau de proveniență. (4) Cetățeanul unui stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European ori Confederației Elvețiene, autorizat în specialitatea științe juridice și care exercită în mod legal această profesie în statul membru de origine sau de proveniență, poate presta temporar sau ocazional, pe teritoriul României, activitățile specifice profesiei de interpret sau traducător autorizat, fără îndeplinirea procedurii și condițiilor de autorizare prevăzute la art. 3. (5) În cazurile prevăzute la alin. (3) și (4), pentru exercitarea profesiei nu este necesară dovedirea cunoașterii limbii oficiale a statului al cărui cetățean este străinul. (6) În aplicarea prevederilor alin. (3) și (4), Ministerul Justiției recunoaște certificatele sau alte documente similare care atestă calitatea de interpret și traducător autorizat în specialitatea științe juridice, emise/eliberate de autoritățile competente din statul de origine sau de proveniență. (7) Persoanele prevăzute la alin. (1) trebuie să aibă cunoștințele de limbă română necesare exercitării profesiei, a căror dovadă se face cu acte din care rezultă că au absolvit o formă de învățământ în limba română sau cu certificate de competență lingvistică.	țări autorizația corespunzătoare de exercitare a profesiei de traducător autorizat sau interpret autorizat pot solicita recunoașterea calificărilor lor profesionale. Ministerul Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării, prin Oficiul de Interpretare lingvistică, are competența de a recunoaște calificările profesionale ale resortisanților unui stat membru al Uniunii Europene sau ale țărilor semnatare ale Acordului privind Spațiul Economic European sau ale Elveției, după verificarea corespondenței dintre formarea străină și cea spaniolă, aplicarea, dacă este cazul, a măsurilor compensatorii considerate adecvate Art. 10. Examene și cerințe pentru a accesa titlurile de traducător autorizat sau interpret autorizat. 2) Examinările menționate la alineatul anterior se desfășoară, în general, o dată pe an, în conformitate cu ceea ce este stabilit de Ministerul Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării, iar această perioadă poate fi prelungită cu cel mult doi ani în cazul în care procesul imediat anterior nu a fost finalizat. Pentru a participa la acestea va fi	multe state pot solicita recunoașterea calificărilor lor. Revine O.I.L. competența de a decide asupra echivalenței între calificările deținute de cetățenii străini și cele spaniole.
---	---	--

(8) În cazul în care este necesară verificarea documentelor depuse în vederea autorizării, aceasta se poate realiza și prin intermediul Sistemului de informare în cadrul pieței interne, în condițiile legii. (9) Prevederile prezentului articol se completează în mod corespunzător cu dispozițiile Legii nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare.	necesar să se îndeplinească următoarele cerințe: [...] c) Să dețină cetățenia spaniolă sau pe aceea a oricărui alt stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European sau al Elveției.	
4. Liste/registre cu traducătorii/ interpreții autorizați		
Art. 5 (1) Ministerul Justiției întocmește listele cu interpreții și traducătorii autorizați, precum și cu cei prevăzuți la art. 6 1 alin. (4), pe care le comunică Consiliului Superior al Magistraturii, Înaltei Curți de Casație și Justiție, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetului Național Anticorupție și curților de apel. (2) Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție va comunica listele cu interpreții și traducătorii autorizați parchetelor din subordine. (3) Curțile de apel vor transmite aceste liste tribunalelor și judecătoriilor din circumscripțiile lor. (4) Listele se comunică, de asemenea, Ministerului Administrației și Internelor, Uniunii	Art. 13. Registrul traducătorilor autorizați și al interpreților autorizați. (1) Traducătorii autorizați și interpreții autorizați se înregistrează din oficiu în Registrul traducătorilor autorizați și al interpreților autorizați din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării după acordarea diplomei corespunzătoare și li se atribuie un număr de înregistrare secvențial care este unic indiferent de specialitatea sau de numărul de limbi pentru care a fost obținută diploma. (2) Registrul este unic pentru toți traducătorii autorizați și interpreții autorizați cărora Ministerul Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării le-a acordat titlul corespunzător. Delegațiile și subdelegațiile	În ambele legi se prevede întocmirea și actualizarea listei traducătorilor și interpreților. În România este alcătuită de către Ministerul Justiției și este transmisă tuturor entităților din sistemul judiciar. În Spania, lista este întocmită de către Ministerul Afacerilor Externe și pusă la dispoziția entităților din domeniul de activitate al ministerului de externe.

Naționale a Notarilor Publici, Uniunii Naționale a Barourilor din România și Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești, care le vor aduce la cunoștință, după caz, organelor de cercetare penală din subordine, birourilor notarilor publici, barourilor de avocați și birourilor executorilor judecătorești. (5) Actualizarea listelor prevăzute la alin. (1)-(4) se va face periodic, în funcție de autorizarea unor noi persoane sau de încetarea calității de interpret ori de traducător autorizat.	guvernamentale, precum și oficiile consulare pot solicita date conținute în registru de la Oficiul de Interpretare Lingvistică în scopuri informative și statistice. (3) Prelucrarea datelor conținute în acesta face obiectul dispozițiilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), din Legea organică 3/2018, din 5 decembrie, privind protecția datelor cu caracter personal și garantarea drepturilor digitale, sau la reglementările în vigoare la momentul respectiv privind protecția datelor cu caracter personal. Art. 14. Lista traducătorilor autorizați și a interpreților autorizați. Periodic și în scop informativ, Oficiul de interpretare lingvistică întocmește o listă cu numele și prenumele tuturor traducătorilor și interpreților jurați care au primit calificarea corespunzătoare din partea Ministerului Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării până la data respectivă, indicând limbile pentru care au	Regulamentul de aplicare a Legii 178/1997 prevede la art. 5(4) datele conținute în "Registrul traducătorilor și interpreților autorizați de către Ministerul Justiției" și faptul ca Registrul se va putea ține pe suport hârtie sau electronic. Deși nu este o prevedere legislativă, "Registrul traducătorilor și interpreților autorizați de către Ministerul Justiției" se regăsește ca baza de date online¹⁴. Diferența este că în legea spaniolă se prevede la art. 14 întocmirea de către Oficiul pentru interpretare lingvistică a listei traducătorilor autorizați și a interpreților autorizați; lista include limbile pentru care este autorizată fiecare persoană și datele de contact și – cel mai important – este făcută publică pe pagina internet a Ministerului Afacerilor Externe din oficiu, conform prevederii legale.
---	--	--

¹⁴ ["Registrul traducătorilor și interpreților autorizați de către Ministerul Justiției"](#)

	fost autorizați să traducă și/sau să interpreteze. Aceste informații vor fi însoțite de datele de contact ale acestora și de precizarea dacă sunt în activitate, cu condiția ca aceștia să dorească acest lucru și să notifice Oficiul prin mijloacele de care dispune Oficiul în acest scop, care vor fi specificate în ordinul de punere în aplicare a decretului regal de aprobare a prezentului regulament. Această listă este pusă la dispoziția publicului pe site-ul web al Ministerului Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării și la avizierele corespunzătoare.	
5. Exercițarea activității		
Art. 6¹ (1) Interpreții și traducătorii autorizați în condițiile prezentei legi sunt obligați să solicite, în termen de 60 de zile de la data autorizării, luarea în evidență la tribunalul în circumscripția căruia domiciliază. (1¹) Interpreții și traducătorii autorizați potrivit prezentei legi au obligația să notifice emitentului autorizației, în termen de 30 de zile de la luarea la cunoștință, orice schimbări ale situației lor în urma cărora condițiile de acordare a autorizației nu mai sunt îndeplinite; (2) În cazul în care interpreții și traducătorii își schimbă numele, domiciliul, reședința sau numărul de telefon, au obligația să aducă la	Art. 12. Exercițarea activității. 1. Odată obținut titlul de Traducător autorizat sau interpret autorizat, în conformitate cu prevederile art. 10 și 11 din prezentul regulament, <u>exercițarea activității va fi conditionată de finalizarea procedurilor de verificare a semnăturii și stampilei.</u> Procedurile de verificare a semnăturii și a stampilei, precum și predarea titlului și a cardului vor fi efectuate, fie prin intermediul delegațiilor și subdelegațiilor Guvernului pentru traducătorii autorizați și interpreți autorizați cu reședința pe teritoriul național, fie prin intermediul oficiilor consulare	În Spania¹⁵, după înregistrare în <i>Registrul traducătorilor și interpreților autorizați</i>, O.I.L. transmite pentru înmânare, delegației guvernului din comunitatea autonomă în care își are reședința traducătorul/interpretul sau consulatului corespunzător în cazul în care are reședința în străinătate, originalul titlului, precum și două formulare de înregistrare a semnăturii, pentru ca acesta să-și aplice semnătura (specimen de semnătură) și

¹⁵ cf.art. 6 din [Ordinul AEC/2125/2014, din 6 noiembrie, prin care se impun norme privind examenele pentru obținerea titlului de traducător-Interpret autorizat](#)

cunoștință această situație, în termen de 60 de zile de la data modificării, Ministerului Justiției și tribunalului unde sunt luați în evidență; (3) Până la data îndeplinirii obligațiilor prevăzute la <u>alin. (1)-(2)</u>, interpreții și traducătorii nu pot desfășura activitatea reglementată de prezenta lege. (4) Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene sau ale Spațiului Economic European ori aparținând Confederației Elvețiene, prevăzuți la <u>art. 3¹ alin. (3) și (4)</u>, pentru a presta activitate de interpret și traducător, în condițiile prezentei legi, vor fi luați, la cerere, în evidența direcției de specialitate din cadrul Ministerului Justiției și, după caz, a tribunalului în circumscripția căruia sunt stabiliți. Art. 6¹ a fost modificat de <u>art. II din ORDONANTA nr. 11 din 21 ianuarie 2005</u>, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 98 din 28 ianuarie 2005, prin înlocuirea expresiei "traducător și/sau interpret" cu expresia "traducător și interpret".	corespunzătoare pentru cei care își desfășoară activitatea dintr-o țară străină. (2) Titlul de traducător autorizat sau interpret autorizat se califică pentru exercitarea activității, indiferent de locul lor de reședință, fiind exceptate de la legalizare traducerile sau interpretările cu caracter oficial pe care le efectuează și care trebuie să fie valabile în fața administrațiilor publice spaniole.	ștampila. Aceste formulare, după ce au fost semnate sunt returnate O.I.L.. Persoanelor din Registru li se atribuie atribuie un număr unic care va apărea pe titlu, ștampilă și pe cardul de acreditare. Traducătorii/ interpreții autorizați sunt obligați să informeze Oficiul de Interpretare Lingvistică cu privire la orice modificare a datelor lor de contact. Odată îndeplinite aceste formalități, profesioniștii pot practica liber. Remarcăm faptul traducerile efectuate de profesioniștii autorizați sunt socotite legale, fără a mai fi necesare legalizări notariale. În România parcursul formalităților este mai lung, cf. Art. 6.1. De menționat că în România calificarea cuprinde automat ambele specializări: atât traducător cât și interpret. Se constată însă că, în general, profesioniștii nu practică ambele specializări..
--	---	---

Art.4 (2) Autorizarea se acordă prin ordin al ministrului justiției în cel mult 30 de zile calendaristice de la data prezentării de către solicitant a tuturor documentelor care fac dovada îndeplinirii condițiilor legale de autorizare.	Art. 15. Card. Oficiul de interpretare lingvistică va elibera traducătorilor autorizați și interpreților autorizați, la cerere și cu plata taxelor corespunzătoare, cardul corespunzător acreditând statutul lor ca atare.	În legea română se prevede indirect¹⁶ existența unui document formal denumit <i>autorizație</i>, materializat prin ordin de ministru. În Spania, cardul este un document opțional, rămâne la latitudinea profesioniștilor dacă va fi solicitat autorităților considerându-l util în activitatea lor.
6. Traduceri oficiale		
Ministerul Afacerilor Externe¹⁷: Documentele românești care urmează să producă efecte juridice în străinătate vor trebui, ulterior, supralegalizate și de către ambasada țării respective în România sau de către ambasada României din țara în care vor fi utilizate actele. Documentele care emană de la o autoritate străină (care nu a aderat la Convenția de la Haga din 5 octombrie 1961) și care urmează să producă efecte în România, vor trebui vizate succesiv de către:	Art. 17. Traduceri sau interpretări oficiale. (1) Următoarele traduceri sau interpretări dintr-o limbă străină în spaniolă și viceversa <u>sunt oficiale</u>: a) Cele <u>certificate de Oficiul de Interpretare Lingvistică</u> al Ministerului Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării. b) Cele <u>efectuate de orice persoană care se află în posesia titlului de traducător autorizat sau interpret autorizat</u> acordat de Ministerul Afacerilor Externe, Uniunii	Legea spaniolă precizează care sunt tipurile de traduceri sau interpretări care au valoare de traducere autorizată/legală. În legea română nu există astfel de precizări explicite, fiind implicit faptul că sunt considerate traduceri oficiale cele care respectă toate prevederile din Lege și Regulamentul de aplicare.

¹⁶ În art. 5 (2): La comunicarea *autorizației*, interpreților și traducătorilor li se vor aduce la cunoștință obligația prevăzută în art. 4 alin. (2), precum și *sanctiunea neîndeplinirii acesteia*, din Regulamentul de aplicare a Legii 178/1997

¹⁷ Sursa: [Legalizări documente la sediul Ministerului Afacerilor Externe | Ministry of Foreign Affairs \(mae.ro\)](http://legalizari.documente.la.sediul.Ministerului.Afacerilor.Externe|Ministry.of.Foreign.Affairs(mae.ro))

1. Ministerul de externe din țara de origine a actului. 2. Ambasada României acreditată în acel stat sau de ambasada străină acreditată în țara noastră. 3. Ministerul Afacerilor Externe al României, Departamentul consular, Biroul legalizari documente. Documentele eliberate de o misiune diplomatică străină acreditată la București, care urmează a fi folosite în fața unei autorități din România (certificat de cutumă, adeverință de stare civilă, adeverință de rudenie etc) pot fi legalizate de Ministerul Afacerilor Externe al României.	Europene și Cooperării. Pentru ca aceste traduceri și interpretări să aibă un astfel de caracter oficial, ele trebuie să îndeplinească <u>condițiile privind stampila, certificarea și verificarea autenticității originalului</u> prevăzute în articolul următor. Traducătorii autorizați și interpreții autorizați își vor desfășura activitatea în conformitate cu orientările care, după caz, pot fi emise de Oficiul de Interpretare Lingvistică în elaborarea acestor regulamente. c) Cele realizate sau asumate ca fiind proprii de către o <u>reprezentanță diplomatică</u> sau un oficiu consular al Spaniei în străinătate, cu condiția să se refere la un document public străin care este încorporat într-un dosar sau într-o procedură inițiată sau prezentată unității administrative menționate și care trebuie soluționat de administrația spaniolă. Pentru ca acestea să aibă un astfel de statut oficial, aceste traduceri și interpretări trebuie să fie <u>însotite de un certificat</u> care să ateste că au fost efectuate sau <u>asumate de reprezentanța diplomatică</u> sau oficiul consular corespunzător. d) Cele efectuate de o <u>reprezentanță diplomatică sau un oficiu consular străin în Spania</u>, cu condiția să se refere <u>la textul unei legi a țării lor sau la un document public al acesteia</u>. Pentru ca aceste traduceri și interpretări să fie oficiale, trebuie să se precizeze în mod fiabil că acestea au fost	În privința documentelor românești care urmează să producă efecte juridice peste hotare, Ministerul Afacerilor Externe român oferă servicii de legalizare/ supralegalizare, inclusiv prin consulate.
---	--	---

	făcute de reprezentanța diplomatică sau oficiul consular menționat. (2) Traducerile sau interpretările dintr-o limbă străină în spaniolă și viceversa, care sunt <u>recunoscute ca atare de reglementările în vigoare ale dreptului Uniunii Europene</u>, au, de asemenea, statut oficial.	
7. Onorarii		
Art. 7 Tarifele pentru plata interpreților și traducătorilor autorizați folosiți de organele prevăzute la <u>art.1</u> se vor stabili și se vor indexa anual, în funcție de indicele ratei inflației, prin ordin comun al ministrului justiției și al ministrului finanțelor publice (<u>actualizarea din 2020</u>) (2) Onorariul traducătorilor și interpreților folosiți de organele prevăzute la <u>art.1</u> se va stabili prin ordonanța sau încheierea de numire a traducătorului și interpretului, în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală sau prin contract civil pentru prestări de servicii, potrivit legii. (3) Tarifele prevăzute la <u>alin. (1)</u> se vor majora astfel:	Art. 16. Onorarii. Traducătorii autorizați și interpreții autorizați stabilesc în mod liber tarifele primite pentru activitatea lor.	După cum se poate vedea, în Spania tarifele sunt stabilite în mod liber, pe când în România acestea sunt reglementate detaliat. <u>Ordinul nr. 2.907/C/2.340/2020 privind stabilirea tarifelor pentru plata interpreților și traducătorilor autorizați folosiți de Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești</u> indică tarifele nominale pentru diferite categorii de servicii prestate de

a) cu 50% pentru traducerile din sau într-o limbă orientală (japoneză, chineză etc.) sau rar folosită; b) cu 50% pentru traducerile efectuate în regim de urgență (24-48 de ore); c) cu 100% pentru traducerile efectuate simultan la casă, la instanțele judecătorești, la organele de cercetare penală și la parchete d) cu 100% atunci când interpreții și traducătorii vor fi solicitați în zilele de repaus săptămânal, în zilele de sărbători legale sau în alte zile în care, potrivit dispozițiilor legale, nu se lucrează, precum și pentru prestațiile efectuate între orele 22:00-6:00. Art. 10 (1) Interpreții și traducătorii care se deplasează în alta localitate decât cea de domiciliu, pentru efectuarea lucrărilor solicitate de instanțele judecătorești, parchetele de pe lângă acestea și de organele de cercetare penală, au dreptul la restituirea cheltuielilor de transport, întreținere, locuința și a altor cheltuieli necesare, potrivit prevederilor Codului de procedura penală. (2) Interpreții și traducătorii care se deplasează în alta localitate decât cea de domiciliu, pentru efectuarea lucrărilor solicitate de Ministerul Justiției, beneficiază de cheltuieli de transport, cazare și diurna potrivit dispozițiilor legale aplicabile în unitățile bugetare. Art. 11 Tarifele prevăzute în prezenta lege sunt brute și impozabile în condițiile legii.		către interpreții și traducătorii autorizați.
--	--	--

8. Incetarea/ suspendarea statutului de traducator/interpret autorizat

Art. 5¹

(1) Calitatea de interpret și traducător autorizat, dobândită în temeiul prezentei legi, poate fi suspendată, prin ordin al ministrului justiției, la cererea interpretului și traducătorului sau din oficiu:

a) pentru motive temeinic justificate, numai la cererea interpretului și traducătorului autorizat;

b) în cazul arestării preventive a interpretului și traducătorului autorizat, până la încetarea măsurii;

c) în cazul arestului la domiciliu al interpretului și traducătorului autorizat, până la încetarea măsurii.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1) lit. b) și c), organul judiciar care a dispus măsura are obligația de a comunica Ministerului Justiției, de îndată, actul procedural prin care s-a dispus, s-a menținut ori s-a prelungit măsura arestării preventive sau a arestului la domiciliu a unui interpret și traducător autorizat.

(3) Ordinul ministrului justiției de suspendare a calității interpretului și traducătorului autorizat poate fi atacat la instanța judecătorească competentă, potrivit legii.

(4) Încetarea suspendării calității de interpret și traducător autorizat se dispune prin ordin al ministrului justiției, la cererea interpretului și traducătorului autorizat sau din oficiu, în cazul în care au dispărut împrejurările care au

Legea spaniolă nu are prevederi legate de suspendarea statutului de traducător sau interpret autorizat. Nu există un alt act normativ care să prevadă specific condiții de suspendare pentru calitatea de traducător ori interpret autorizat.

Legea română are prevederi detaliate referitoare la suspendarea dar și la cazurile pentru care se dispune încetarea autorizării interpreților și traducătorilor.

determinat-o. Dispozițiile <u>alin. (3)</u> se aplică în mod corespunzător. Art. 6 (1) Autorizarea ca interpret și traducător, dobândită în condițiile prezentei legi, încetează în următoarele cazuri: a) la cerere; b) dacă cel în cauză nu mai îndeplinește una dintre condițiile prevăzute la <u>art. 3</u>; b¹) pentru lipsa sau restrângerea capacității de exercițiu; c) în cazul în care a fost condamnat printr-o hotărâre judecătorească definitivă pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni în legătură cu exercițiul profesiei; d) pentru incapacitate profesională, sesizată în scris de beneficiar; e) pentru două refuzuri nejustificate, în termen de un an, de a presta serviciile solicitate; f) prin deces. (2) Existența cazurilor prevăzute la <u>alin. (1)</u> se verifică de Ministerul Justiției, se constată prin ordin al ministrului justiției și se comunică persoanei în cauză, cu excepția situației prevăzute la <u>lit. f)</u>. (3) Sesizarea Ministerului Justiției se va face pentru cazurile prevăzute la <u>alin. (1) lit. b), b¹), c), e) și f)</u> de către organele prevăzute la <u>art. 1</u>, precum și de orice altă persoană interesată. (4) În termen de 30 de zile de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești de condamnare a traducătorului și interpretului pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni		
---	--	--

În legătură cu exercitiul profesiei, instanța judecătorească are obligația de a transmite Ministerului Justiției copia certificată pentru conformitate cu originalul a hotărârii judecătorești.		
9. Respectarea confidențialității		
Art. 6² Interpreții și traducători autorizați au obligația să respecte confidențialitatea cu privire la faptele, informațiile și documentele de care iau cunoștință în exercitarea activității, atât pe durata deținerii calității, cât și după încetarea acesteia, cu excepția cazurilor în care legea sau partea interesată de păstrarea confidențialității îi eliberează de această obligație.		În legea spaniolă nu există nicio precizare în domeniu. Confidențialitatea, însă, este susținută de codul deontologic profesional; în plus, există întotdeauna posibilitatea de a semna un acord privat de confidențialitate între părți. Confidențialitatea este protejată și de Legea privind protecția datelor și garantarea drepturilor digitale, 3/2018 care prevede modul în care trebuie gestionate datele fiecărui client, precum și de Codul Penal spaniol.

Webografie

ROMÂNIA

Legea nr. 178 din 4 noiembrie 1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești

Regulament din 27-07-2005 de aplicare a Legii nr. 178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de C.S.M., de Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Î.C.C.J., P.N.A., de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești, cu modificările și completările ulterioare aduse prin Legea nr. 281/2004 și prin O.G. nr. 11/2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 110/2005

ORDIN nr. 2.340 din 13 august 2020 privind stabilirea tarifelor pentru plata interpreților și traducătorilor autorizați folosiți de Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești

Ministerul Justiției [Drepturile și obligațiile interpretului și traducătorului autorizat - Ministerul Justiției](#)

Lista persoanelor autorizate ca traducători și interpreți autorizați
<https://old.just.ro/MinisterulJusti%C8%9Biei/Listapersoanelorautorizate/Interpretisitraducatoriautorizati/tabid/129/Default.aspx>

Examene atestare traducători la Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală - Ministerul Culturii [Examen traducători - Culturadata](#)

ORDIN nr. 2.907/C/2.340/2020 privind stabilirea tarifelor pentru plata interpreților și traducătorilor autorizați folosiți de Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/229263>

[Regulamentul din 24.07.2013 de aplicare a Legii notarilor publici și activităților notariale nr. 36/1995](#)

[Ordonanța 11/2005 privind modificarea Legii nr. 178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de Ministerul Justiției](#)

SPANIA

[Decretul regal 724/2020 privind aprobarea Regulamentului Oficiului de Interpretare Lingvistică al Ministerului Afacerilor Externe, Uniunii Europene și Cooperării](#)

<https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-9271>

Ordinul AEC/2125/2014, din 6 noiembrie, prin care se impun norme privind examenele pentru obținerea titlului de Traducător-Interpret autorizat [Ordinul AEC/2125/2014, din 6 noiembrie, prin care se impun norme privind examenele pentru obținerea titlului de traducător-Interpret autorizat](#)

Minister Externe: [Traductores/as - Intérpretes Jurados/as \(exteriores.gob.es\)](http://traductores/as - Intérpretes Jurados/as (exteriores.gob.es))

Ministerul Educației: [Traducción de documentos - Homologación y convalidación de títulos y estudios extranjeros no universitarios | Ministerio de Educación y Formación Profesional \(educacionyfp.gob.es\)](#)

Asociația spaniolă a traducătorilor, corectorilor și interpreților <https://asetrad.org/>

UNIUNEA EUROPEANĂ

pagina UE: [European e-Justice Portal - Legal translators/interpreters \(europa.eu\)](http://european-courts.eu/legal-translators-interpreters)

Directivei 2010/64/UE privind dreptul la interpretare și traducere în cadrul procedurilor penale: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:280:0001:0007:en:PDF>

Directive 2010/64/EU on translation and interpretation services in criminal proceedings: A new quality seal or a missed opportunity?: [Directive 2010/64/EU on translation and interpretation services in criminal proceedings: A new quality seal or a missed opportunity? - eucrim](http://www.eucrim.eu/Directive%202010%2F64%2FUE%20on%20translation%20and%20interpretation%20services%20in%20criminal%20proceedings%3A%20A%20new%20quality%20seal%20or%20a%20missed%20opportunity%3F-%20eucrim)

Ghidului privind drepturile procedurale ale suspectilor și inculpaților: dreptul la informare și dreptul la traducere și interpretare: https://www.just.ro/DMSWS/api/v1/download/by_token2/43c39ec2a14318c3a9283f3f6be2809d5ec3b261c3a82cc39bc3a0c3aac2a46e032b14c2b12e6259e2809ac2a9212d

European Legal Interpreters and Translators Association [Constitution - European Legal Interpreters and Translators Association \(eulita.eu\)](http://eulita.eu)

Norma europeana de calitate a traducerilor UNE – EN ISO 17100:2015 : [UNE-EN ISO 17100:2015 Servicios de traducción. Requisitos para...](http://www.iso.org/iso/17100/17100_2015_servicios_de_traducción_requisitos_para...)

[UNE-EN ISO 17100: la norma europea de servicios de traducción - Altalingua](http://www.iso.org/iso/17100/17100_2015_servicios_de_traducción_requisitos_para...)

ISO 17100 [ISO 17100 | Exigences relatives aux services de traduction](http://www.iso.org/iso/17100/17100_2015_servicios_de_traducción_requisitos_para...)